

Konventionen omfatter alle nukleare skibe, hvad enten de ejes af staten eller private, og hvad enten de anvendes til kommercielt eller andet formål. Konventionen omfatter således også krigsskibe, hvilket formentlig er den væsentligste årsag til, at konventionen ikke har vundet større udbredelse. Såvel Sovjetunionens som USA's delegationer udtalte under konferencen, at konventionens medtagelse af krigsskibe ville betyde, at deres lande hverken kunne undertegne eller ratificere konventionen i den foreliggende skikkelse.

Konventionen pålægger indehaveren af nukleare skibe et objektivt ansvar for nuklear skade. På samme måde som i Paris- og Wienkonventionen gennemføres princippet om kanalisering af ansvaret, således at i princippet ingen andre kan gøres ansvarlig for skaden.

Maximum for indehavers ansvar er fastsat til 1500 mill. guldfrancs svarende til ca. 750 mill. kr. Ansvaret, der skal dække af indehaveren ved forsikring eller anden sikkerhed, er således væsentlig større end efter Paris- og Wienkonventionen. Der er ikke som efter Tillægskonventionen til Pariskonventionen indført noget ansvar for det offentlige.

Sag i henhold til konventionen kan anlægges enten ved domstolene i det land, hvor skaden er sket, eller i skibets hjemstat. Konventionen indeholder særlige regler om udredning af erstatning i tilfælde, hvor skaderne overstiger maksimumsbeløbet.

Konventionen gælder, uanset hvor den nukleare ulykke sker.

Konventionen er undertegnet af 15 lande, herunder Holland, Belgien og Portugal. Den er indtil nu kun ratificeret af Portugal. Når Danmark og de andre nordiske lande ikke har ratificeret konventionen, skyldes det især, at man ikke finder, at der er nogen begrundelse for ratifikation, før de store lande, herunder især de lande, der besidder nukleare skibe, har tilsluttet sig konventionen. Fra norsk side har man endvidere været betænkelig ved det høje ansvarsbeløb.

Konventionen træder i kraft 3 måneder efter deponeringen af ratifikationsdokumenter fra mindst 2 stater, hvoraf den ene har givet tilladelse til drift af et nukleart skib.

Vesttyskland, der driver et nukleart skib (N/S Otto Hahn), overvejer for tiden at ratificere konventionen, der i så fald vil træde i kraft mellem Portugal og Vesttyskland samt Madagascar og Congo, der har tiltrådt konventionen.

Såvidt vides overvejer Japan også at ratificere konventionen. Det japanske nukleare skib »Mutsu« forventes at komme i drift i nær fremtid.

I mangel af en multilateral konvention har det været nødvendigt for de lande, der har nukleare handelsskibe, at indgå bilaterale aftaler med lande, som skibet skulle besøge. Der blev således i årene 1962-67 indgået aftale mellem USA og 14 andre lande, herunder Danmark, Norge og Sverige om besøg af N/S »Savannah«. Aftalen mellem USA og Danmark er optaget som bilag 8 til atomerstatningsudvalgets betænkning. Regler til aftalens gennemførelse blev fastsat i henhold til lovens § 9, jfr. betænkningens bilag 7.

På samme måde er der indgået en række aftaler mellem Vesttyskland og andre stater om besøg af N/S Otto Hahn. Aftale er bl. a. indgået med Holland. Der har i nogen tid været ført forhandlinger mellem Danmark og Tyskland om N/S Otto Hahn's besejling af dansk territorialfarvand. Forhandlingerne er endnu ikke afsluttet. Aftaleudkastets bestemmelser sammenholdt med de regler, der i givet fald vil blive fastsat med hjemmel i atomerstatningslovens § 9 til aftalens gennemførelse, svarer i alt væsentligt til reglerne i 1962-konventionen om nukleare skibe. Såfremt Vesttyskland derfor ratificerer konventionen, vil det muligvis være mest hensigtsmæssigt, at Danmark også ratificerer denne, således at ansvar for indehaveren af N/S Otto Hahn og fremtidige tyske nukleare skibe afgøres efter konventionens bestemmelse.

Ratifikation af 1962-konventionen vil ikke medføre udgifter for det offentlige. Det bemærkes herved, at der ikke foreligger planer om konstruktion af danske nukleare skibe.

En arbejdsgruppe inden for NEA (atomenergiorganisationen under OECD) har udarbejdet en modelaftale for besøg af nukleare skibe. Modellen bygger i alt væsentligt på 1962-konventionen.

Internretlig regler til gennemførelse af 1962-konventionen eller bilaterale aftaler vil kunne fastsættes med hjemmel i forslaget § 9, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Da lovforslaget i det væsentlige svarer til udvalgets udkast, kan man med hensyn til bemærkningerne til forslaget enkelte bestemmelser henviser til bemærkningerne til udvalgets udkast (betænkningen side 44-72). Da disse bemærkninger imidlertid er ret detaljerede og desuden indeholder omtale af forhold, der kun bliver aktuelle ved tilslutning til Wienkonventionen, er der nedenfor givet en kort omtale af de nye regler i første række ved en omtale af, på hvilke punkter disse regler afviger fra gældende ret. Endvidere er givet visse oplysninger, der først er fremkommet efter betænkningens afgivelse.